

Skrevet ut av: postmottak

Tema: Høringsuttalelse forvaltningsplan Barentshavet

Fra: /RFC-822=hilde(a)norgeskystfiskarlag.no/PRMD=internet/ADMD=internet/C=no/

DD.RFC-822=hilde@norgeskystfiskarlag.no;P=internet;A=internet;C=no;

Ant. mottakere: 1

Ant. dokumenter: 2

Viktighet: Normal

Prioritet: Normal

Gradering: Ingen

Mottatt: 01.11.2004 12:38:37

Meldings ID: <006101c4bffdSe2ee0fa0S0a01a8c0aHilde

MTS ID: [/C=no/ADMD=internet/PRMD=internet/;<006101c4bffdSe2ee0fa0S0a026314>]

Dokumenter: OLE 2 dokument =?iso-8859-1?Q?F... Fil 48640

FISKERIDIREKTORATET	
333	
01. NOV. 2004	
SAKSNO.	DOK.NR.
2003/4881	59

Til Deg: postmottak
S=postmottak;A=fiskeridir;C=no;

Vedlagt følger elektronisk versjon av Norges Kystfiskarlags høringsuttalelse vedr. konsekvensutredning Fiskeri i området Lofoten-Barentshavet med høringsfrist 1. november.

Originaluttalelse med vedlegg sendes pr post i dag.

Med vennlig hilsen Norges Kystfiskarlag

Hilde Rødås Johnsen
saksbehandler

Fiskeridirektoratet
Pb. 185 Sentrum
5804 Bergen

Helhetlig forvaltningsplan Barentshavet – utredning av konsekvenser av fiskeriaktivitet – høringsuttalelse

Det vises til mottatt høringsnotat av 16.06.04, samt høringsmøte i Svolvær 04.10.04. Det vises videre til vår høringsuttalelse av 30.05.03 vedr. utredningsprogram for helhetlig forvaltningsplan Barentshavet.

Norges Kystfiskarlag påpekte i vår uttalelse av 30.05.03 den begrensede tidsramme og økonomi som var stilt til rådighet for prosjektet. Det ble påpekt at organisasjonen så dette som et hinder for muligheten til å gjennomføre et tilfredsstillende godt utredningsarbeide, noe som i verste fall kunne bidra til å bryte ned prosjektets legitimitet og troverdighet. Etter å ha gjennomgått utredningen av konsekvenser av fiskeri i området Lofoten-Barentshavet, står Norges Kystfiskarlag fast på denne vurderingen.

Utredningen omhandler et omfattende og svært viktig saksområde med tanke på å sikre en mer bærekraftig forvaltning av fiskeressursene i utredningsområdet – både biologisk, økonomisk og sosialt. Konklusjonene forvaltningsplanen skal fatte på bakgrunn av utredningene vil kunne få avgjørende betydning for den fremtidige utviklingen i kystsammfunnene i Nord-Norge, og av norsk fiskerinæring. Det er derfor grunn til å etterlyse en grundigere vurdering på flere viktige områder i utredningen, som grunnlag for å gjøre riktige veivalg for fremtidig forvaltning. Dette gjelder bl.a:

- Sammenhengen mellom ressursgrunnlag, beskatningsmønster, fangskapasitet og flåtestruktur. Herunder oversikt over gjennomsnittsalder og størrelse på norsk-arktisk torsk fanget i kystflåten og havfiskeflåten, samt en nærmere utredning av konsekvensene av de ulike flåtetypenes beskatningsmønster.
- Betydningen av et endret beskatningsmønster sett i forhold til fremtidig ressursutnyttelse, økonomi og sysselsetting i fiskerinæringen, samt fangstkapasitet, og sett i forhold til beskatningsmønster og fangstkapasitet i de ulike flåtegruppene.
- Vurdering av økonomi, sysselsetting og ressursforbruk i havfiskeflåten kontra kystflåten som tydeligere viser forskjellene i ressursbruk, lønnsomhet og sysselsettingspotensiale pr årsverk og pr fangstenhet mellom de to flåtegruppene.
- En nærmere utredning av årsakene til eventuell overkapasitet i fiskerinæringen. Hensiktsmessigheten av de kapasitetsdempende tiltak som er iverksatt i denne sammenheng, også sett i forhold til ønsket beskatningsmønster, fangstkapasitet i de ulike flåtegrupper og flåtegruppenes samfunnsmessige betydning. Det etterlyses samtidig en vurdering av den overinvestering og oppbygging av fangsteffektivitet i

havfiskeflåten som etter Norges Kystfiskarlags syn ligger til grunn for kapasitetsoppbyggingen i fiskeflåten. Det vises i den forbindelse til Riksrevisjonens rapport av 13. september 2004.

- Problematisering av forbeholdet for fiskeoppdrett med tanke på å vurdere den biologiske hensiktsmessighet (bærekraft) av å skulle benytte opp til 5-6 kg villfanget fisk for å produsere 1 kg oppdrettsfisk (torsk). Torskens avgjørende betydning i økosystemet og for bosetting og næringsaktivitet i utredningsområdet tilsier videre at det burde vært foretatt en nærmere vurdering av konsekvenser for torskefiskeriene, arts- og bestandsutvikling, kysttorskbestanden, smittefare, samt markedsmessige/økonomiske konsekvenser av torskeoppdrett for den tradisjonelle fiskerinæringen. En slik vurdering burde ligge til grunn for forvaltningsplanens eventuelle anbefalinger vedr. fiskeoppdrett.

Norges Kystfiskarlag er videre betenkt over den fremstilling utredningen gir av spesifikke effekter av ulike fiskeredskaper (kap. 6). Fremstillingen bærer preg av kunnskapsløshet og manglende vilje til å lytte til innspill fra næringens erfaringer, deriblant Norges Kystfiskarlag. Kapittelet gir en svært unøyaktig og på flere områder *direkte feilaktig* fremstilling av konsekvensene av ulike typer fiskeriaktivitet. Eksempelvis fremhever utredningen snurrevadflåtens produktkvalitet til tross for at det er kjent at det er iverksatt flere forskningsprosjekt med tanke på å avklare årsakene til den omfattende kvalitetssvikten i dette fisket.

Norges Kystfiskarlag stiller også spørsmålsteget ved at utredningen beskriver et passivt og selektivt redskap som garn som "kontroversielt". Pr i dag er dette det mest størrelsesselektive redskapet som eksisterer. Utredningen trekker videre i tvil flere av de konvensjonelle redskapenes seleksjonsevner, utkast, fiskedød mv. Dette samtidig som det er vist liten vilje til å problematisere bruken av aktive redskaper i forhold til beskatningsmønster, fiskepress og den økologiske utviklingen i utredningsområdet. En slik vurdering burde bl.a vært langt sterkere vektlagt i scenario 5 og utredningen burde i sterkere grad drøftet betydningen av de ulike redskapstyper i forhold til beskatningsmønster og fiskepress. Utredningen bidrar dermed til en fremstilling som på en rekke områder strider med den generelle erfaring og oppfatning i næringen, og Norges Kystfiskarlag beklager at det ikke er lagt et grundigere arbeid til grunn for konsekvensutredningen.

Utredningens beskrivelse av bifangst av sjøfugl og sjøpattedyr ved fiske med garn og line er heller ikke i tråd med næringens erfaringer under normale omstendigheter (perioder uten selinvasjon). Det er for lenge tatt i bruk innretninger ("krykkje-snor" mv.) som hindrer bifangst av sjøfugl ved fiske med ordinært linebruk, og bortfall av drivgarnfiske har medført at bifangst av sjøfugl må anses som et svært marginalt problem i garnfisket. Det fremgår for øvrig av utredningen at det ikke finnes oversikt over bifangst av sjøfugl i det kystnære linefisket. Norges Kystfiskarlag anser på denne bakgrunn matmangel som følge av overfiske og feil beskatningsmønster som en langt mer alvorlig og realistisk miljøtrussel i forhold til sjøfuglbestandene, enn bifangst av fugl i fiskeredskaper. I denne sammenheng må havfiskeflåtens harde beskatning av ungfisk i Barentshavet tas med i vurderingen.

Norges Kystfiskarlag er tilfreds med at konsekvenser for sysselsetting og bosetting av fangstfordeling og flåtestruktur er vektlagt i tråd med Norges Kystfiskarlags anbefalinger i vår uttalelse av 30.05.03.

Det avgjørende spørsmål fremover vil være hvilken betydning utredningen får for utviklingen av en helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet, og hvilke forvaltningsstrategier som blir

valgt på bakgrunn av det grunnlagsmaterialet som gjennom utredningen er stilt til rådighet. Norges Kystfiskarlag vil i denne sammenheng påpeke følgende momenter:

Beskatningsmønster og fordeling

Utredningen påpeker viktigheten av ungfiskvern. Det påpekes videre et klart misforhold mellom kjønnsmodning for torsk og alder ved fangst. Det fremgår videre at kystflåten representerer et bedre ressursøkonomisk fiskeri enn havfiskeflåten og et mer rasjonelt beskatningsmønster. Det er en klar sammenheng mellom beskatningsmønster og fiskepress. Norges Kystfiskarlag mener disse faktum må legges til grunn for den fremtidige utnyttelsen av fiskeressursene i utredningsområdet. Det må gjennom forvaltningsplanen legges til rette for et beskatningsmønster som i langt større grad enn i dag beskatter stor kjønnsmoden fisk, og som gir råvarer av høy kvalitet med et bredt anvendelsesområde. Krav om redusert fiskepress gir økt krav til inntjening pr kg fisk. Kystflåten står med sine høykvalitetsprodukter fra stor voksen fisk og lave fangstkostnader pr kg fisk her i en særstilling. Dette innebærer at det i sterkere grad må satses på en fiskerinæring basert på tradisjonelt kystfiske med passive og selektive redskaper, og at denne flåtegruppen må prioriteres i fordelingen. Havfiskeflåten må tilbakeføres til sin opprinnelige rolle som supplement til kystflåten.

En slik omlegging vil gjøre det mulig å utnytte et stort fremtidig fangstpotensiale, øke lønnsomheten i næringen og verdiskapningen og sysselsettingen langs kysten. Fiskerinæringen vil bli mindre sårbar overfor naturlige svingninger i ressursgrunnlaget som en konsekvens av redusert overinvestering, og at flåten i sterkere grad enn i dag vil være tilpasset ressursgrunnlaget. Dette innebærer også at norsk fiskeriforvaltning lettere vil kunne tilpasse seg ICES forvaltningsråd. Utredningen ser det som ønskelig å redusere fiskepresset på bl.a torsk og reke. En omlegging til sterkere grad av kystflåtebasert fiskeri vil være i tråd med dette ønsket.

Flåtestruktur/strukturering/overkapasitet

Utredningen viser at en overføring av fangst i torskefiskeriene fra havfiskeflåten til kystfiskeflåten og fra havfiskeflåten og seinotflåten til kystfartøy som fisker med konvensjonelle redskaper, vil være ressursøkonomisk fornuftig og bidra til en økning i verdiskapningen gjennom økt sysselsetting og råstoffbearbeidelse i kystsamfunnene i Nord-Norge. Utredningen påpeker at iverksatte strukturtiltak i kystflåten bidrar til å påskynde reduksjonen i antall helårsdrevne kystfiskefartøy i Nord-Norge, og at offentlige tiltak har bidratt til nedleggelse av fiskebedrifter. Utredningen viser at det er en klar negativ sammenheng mellom befolkningsutvikling og tap av arbeidsplasser i fiskerinæringen i Nord-Norge. Norges Kystfiskarlag mener dette er faktum som må tillegges avgjørende vekt for utviklingen av den fremtidige flåtestrukturen i fiskerinæringen. Det må legges fiskeripolitiske føringer som bidrar til å utvikle en hensiktsmessig flåtestruktur som ivaretar disse hensynene. Dette innebærer at en omlegging til sterkere grad av kystbasert fiskeri må prioriteres politisk gjennom forvaltningsplanen. Dagens nedbyggingen av kystfiskeflåten gjennom Stortingsvedtatte drifts- og strukturordninger, inkludert kondemnering av ressursvennlige kystfiskefartøy, må i et slikt perspektiv anses som svært uheldig, og til hinder for utviklingen av en mer bærekraftig fiskerinæring, så vel biologisk som økonomisk og sosialt. Norges Kystfiskarlag krever derfor at denne nedbyggingen stanses. I den grad det anses å være overkapasitet i flåteleddet må det legges vekt på å redusere den mest ugunstige kapasiteten i form av kostbare, lite ressursøkonomisk fornuftige fartøytyper, og å få bukt med dagens overinvesteringer i stor kystflåte (over 21 meter) og havfiskeflåten som i dag bidrar til å øke fiskepresset på ungfisk.

Fiske på lavere trofisk nivå

Utredningen avdekker en betydelig usikkerhet når det gjelder effektene av et mulig fremtidig fiske på dyreplankton. Av hensyn til balansen i økosystemet og artens betydning for fortilgangen for de ulike nøkkelbestandene i utredningsområdet vil Norges Kystfiskarlag sterkt advare mot at forvaltningsplanen åpner for kommersiell utnyttelse av dyreplankton og også krill.

Oppdrett

Det vises til ovennevnte kommentarer.

Garnrenskning

Utredningen henviser til ordningen med opprenskning av fiskeredskaper (garn, line og trål) gjennom ordningen for fiskeforsøk og veiledningstjenester som en del av Fiskeriavtalen. Tiltak for opprenskning av tapte fiskeredskaper er et effektivt virkemiddel for å hindre såkalt "ghost-fishing" som følge av bl.a tapte garn og trålposer. Det påpekes i den forbindelse at fiskeriavtalen nå er sagt opp, og Norges Kystfiskarlag ber om at det blir prioritert løsninger som sikrer at ordningen med opprenskning av fiskeredskaper videreføres.

Det fremgår av utredningen at det i perioden 1983 til 2003 i tillegg til et stort antall garn er soknet opp mengder av linebruk og *trålrester*. Dette bekrefter at tap av fiskeredskaper er et generelt problem, også i havfiskeflåten. Norges Kystfiskarlag beklager derfor det ensidige negative fokus som er satt på kystflåtens fiske med garn i denne sammenheng, også i konsekvensutredningen. Det påpekes videre at garnflåten f.o.m i år har rapporteringsplikt og er pålagt å sokne etter tapte garn, noe som bidrar til å begrense problemet med "ghost-fishing" i dette fisket, og legger grunnlag for å ytterligere effektivisere opprenskningsarbeidet.

Kongekrabbe

Det vises til Norges Kystfiskarlags landsmøtevedtak 6.-7. mai 2004 vedr. forvaltning av kongekrabbe (vedlagt). Det påpekes for øvrig at også fartøy opp til 21 meter f.o.m 2004 kan delta i fangst av kongekrabbe. Dette bør rettes opp i konsekvensutredning.

Sjøpattedyr

Det vises til vedtatt resolusjon fra landsmøtet i Norges Kystfiskarlag vedr. Stortingsmelding nr 27 (Sjøpattedyrmeldingen).

Det vises for øvrig til høringsuttalelse fra Nordland Fylkeskommune pnkt. 17 vedr. havkriminalitet og rovfiske i Barentshavet. Norges Kystfiskarlag vil slutte seg til fylkeskommunens uttalelse på dette punktet.

Ovennevnte merknader bes vektlagt i det videre arbeidet med forvaltningsplanen.

Med vennlig hilsen
Norges Kystfiskarlag

Geir-Olaf Sørensen
Daglig leder

Hilde Rødås Johnsen
saksbehandler